

Viikinmäki-Pihlajisto Kotikaupunkipolku

Tietolaatikko: Herttoniemen satamarata

Jo Eliel Saarisen Suur-Helsinki-suunnitelmassa 1918 esitettiin raideyhteys Malmin puutarhakaupungista Herttoniemen suursatamaan. 1920-luvun alussa Sörnäisten öljysatama päätettiin siirtää Herttoniemeen mm. paloturvallisuussyistä. Valtioneuvostolta saatiin lupa radan rakentamiseen Oulunkylästä Viikin kautta Herttoniemeen. Jatkolupaa radan viemiseen Laajasaloon ja Santahaminaan saakka ei saatu. Rakentamaan päästiin vasta 1930 – nyt laman ansiosta edullisesti hätäaputöinä. Rata avattiin liikenteelle 8 kilometrin mittaisena 1.1.1939. Mannerheimin erikoisjana seisoj silloin tällöin Hallainvuoren kallioleikkauksessa jatkosodan aikana.

Öljysatama avattiin nykyisessä Herttoniemenrannassa 1946. Liikenne väheni 1960-luvulta alkaen, mutta vielä 1977 rakennettiin radalta yhteys Roihupellon metrovarikolle. Satamaradan kautta onkin kaupunkiin tuotu aikanaan kaikki metrojunat. Viimeinen tavarajuna kulki Herttoniemen sataman sulkeuduttua 1992. Rataa jäi vielä jäljelle vajaat 5 km metron vaihteelle saakka. Metron huoltoyhteys siirrettiin Vuosaareen vuonna 2012 ja viimeiset raiteet purettiin pois 2014.

Lisätietoja: www.seisake.net/satamarata3/historia.php

Teksti Pauli Saloranta